***Optické klamy

V souvislosti s rozporným vjemem skutečnosti či s její nesprávnou zrakovou interpretací se často hovoří o **zrakovém klamu**. Ten můžeme v nejširším pojetí chápat jako prakticky každou rozdílnost mezi předmětem a vjemem jeho obrazu, které se vytváří optickou soustavou oka. a je dále zpracován vyšší nervovou činností.

Poznámka: Vymezení pojmu zrakového klamu není jednoduché, neboť řada odchylek je standardizována jako fyzikální zákony, či deklarována jako významné jevy.

Rozměrové, fotometrické a kolorimetrické vlastnosti pozorované skutečnosti lze objektivně měřit fyzikálními veličinami. K popisu vlastností subjektivního zrakového vjemu bývá zpravidla nutné statisticky zpracovat a vyhodnotit reakce velkého počtu pozorovatelů. Mezi některými optickými vlastnostmi předmětů, které se podílejí na množství a jakosti světla jimi vysílaného, odpovídajícími zrakovými odezvami byly nalezeny a stanoveny víceméně pevné vazby.

> Např. fotometrické veličiny a jejich psychosenzorické protějšky (jas - jasnost, činitel jasu - světelnost, ...), kolorimetrický systém a řada dalších vztahů, které bývají uváděny jako jevy či zákony (Purkyňův jev, Weberův - Fechnerův zákon, ...). Řada z nich vyjadřuje relaci mezi světelným popudem a zrakovou odezvou.

Kromě toho existuje řada optických jevů, které jsou označovány jako zrakové klamy v pravém slova smyslu. Jsou nedílnou součástí lidského života a je třeba o nich vědět a počítat s nimi.

Hranice mezi nesouhlasem, způsobeným čistě fyziologickými příčinami, a zrakovým klamem, na němž se podílejí i faktory psychické, není ostře vymezena. Není jednotné ani rozdělení jevů, které se označují jako zrakové klamy. Přesto se pokusíme zrakové klamy, jejichž podnětem je **statický objekt**, rozčlenit.

Zrakové klamy lze roztřídit podle příčiny nesouhlasu. Je-li těchto příčin nesouhlasu více, tj. na vzniku klamu se podílí příčiny více kategorií, není klasifikace jednotná. (Většinou se klam zařazuje podle příčiny vzniku, které se přisuzuje větší význam.) Pokud je příčina vzniku jediná, lze zrakové klamy rozdělit na:

1. fyziologické klamy
2. geometrické klamy
3. psychologické klamy

© Encyklopedie Fyziky (http://fyzika.jreichl.com); Jaroslav Reichl, Martin Všetička
Licence http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/ zakazuje úpravy a komerční distribuci.